

COUGHLIN URGIRA VIŠJE CENE ZA FARMERJE

Izjavlja, da morajo farmerji dobiti \$1.50 za pšenico, \$1.00 za koruzo in 20 centov za bombaž.

DETROIT, 2. feb. — Rev. Charles E. Coughlin je danes izjavil, da bo njegova Unija za socialno pravičnost vodila kampa-njo, da morajo farmerji dobiti \$1.50 za bušel pšenice, \$1.00 za bušel koruze in 20 centov za funt bombaža. Nižje cene kot to pomenijo da depresija ne more prenehati, je izjavil radijski pri-digar.

"Depresija med poljedelci sle-di vedno depresija v industriji," je rekel Coughlin. "Blagostanje v Ameriki je nemogoče, ako de-lavci, farmerji, trgovci in tovar-narji, katerih interesi so končno eni in isti, ne stojijo skupaj."

"Glavno orodje za dosego far-
(Lalje na 2. str.)

LIGA UKREPA GLEDE OLJNEGA EMBARGO.

ŽENEVA, 2. feb. — Jutri se tu snide konferenca dvanaestih držav, ki producirajo olje, da u-krepajo glede embarga proti I-taliji. Med povabljenimi je bila tudi Poljska, ki pa ne pošlje za-stopnika iz razloga, ker večji del olja, ki ga izvažajo, gre v Čehoslova-kijo.

ZMRZNJENCI!

DAYTONA BEACH, Fla., 2. feb. — Delavci, zaposleni pri nekem projektu WPA, so danes vsled mraza prenehali delati. Mraza je bilo 45 stopinj—nad ničlo. V Floridi so res pravi zmrznjenci.

Direktorij Slov. Del. Doma

Direktorij Slov. Del. Doma na Waterloo Rd., se je za leto 1936 konstituiral kot sledi: predsednik Vid Jančič, pod-predsednik John E. Lokar ml., tajnik V. Coff, blagajnik Louis Levstik, zapisnikar Tony Zigm-an, preds. nadzornega odbora Albin Prime, prvi nadzornik Leo Perušek, drugi nadzornik John Bohinc. Gospodarski od-bor: Al. Primc, Louis Levstik, John Lokar. Solski odbor: V. Coff, T. Zigm-an, L. Levstik, J. Jankovič, A. Vadnal. Prosvet-ni odbor: A. Jankovič, L. Požar, A. Vadnal, F. Oblak, F. Videm-šek.

Slike iz stare domovine v S. D. D.

V petek 7. februarja zvečer se bo predvajalo film iz Jugo-slavije in štirinajstih drugih evropskih dežel, v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd. Vstop-nina 10c za pomoč Slov. šole. Film bo predvajal po The Cle-veland Press, katerega je sne-mal Mr. Theodore Andrica. Mr. Andrica nam je sporočil, ako že-lite, da bo na svojem prihodu-njem potovanju obiskal tudi va-še sorodnike v stari domovini, napišite na karto, katere bodo nalašle za to pripravljene, ime in naslov osebe, katere želite, da jih obišče.

Richman delnice

Delnice Richman Bros. kom-panije, katerih imajo naši ljudje precejšno število, so se te dni dvignile na \$62.50. Neka banka jih je kupila za večjo svoto na-trgu v soboto.

Zahteva po denarni inflaciji v kongresu raste

Inflacijski blok se upira novim davkom ter zahteva, da se veteranski bonus in farmerska pomoč plača z novim denarjem.

WASHINGTON, 2. feb. — Včeraj se je tu vršila konferen-ca 50 članov kongresa, katero je sklical kongresman Wright Patman, demokrat iz Texasa, da se ukrepa glede nove situa-cije, ki je nastala vsled uzako-nitve veteranskega bonusa in vsled zahteve za nadaljevanje pomoči za farmerje. Konferen-ca je soglasno sklenila, da vzpri-čo narodnega dolga, ki bo v kratkem narasel na 35 milijard dolarjev, se mora nove vladne stroške kriti potom inflacije, to se pravi, s tiskanjem novega de-narja, ne pa z dodatnimi davki.

Na konferenci so bili zastopani tako demokrati kot re-publikanski kongresmani. Skle-njeno je bilo organizirati pose-ben odbor, ki bo v tem smislu deloval v poslanski zbornici. Senator Thomas, demokrat iz Oklahome, je istočasno obljubil, da bo v senatu vodil boj proti vsem novim davkom kot tudi proti temu, da bi vlada nove

stroške krila z izdajo obresto-nosnih bonдов oziroma s posojili od bankirjev.

Dočim se je inflacijski blok uradno izjavil le glede financi-ranja veteranskega bonusa, pa je jasno, da bo zahteval denarno inflacijo tudi za farmersko po-moč, katero bo kongres uzako-nil kot nadomestilo za razve-ljavljani zakon AAA. Ta po-moč ima biti dana s tem, da se bo farmerjem plačevalo nagra-de za to, da pustijo zemljo "po-živati."

Predsednik Roosevelt je te dni svetoval, da se zakoniti no-ve davke v znesku pol milijar-de dolarjev, ki naj bi zavzeli mesto razveljavljenega proces-nega davka. Nove davke je zahteval tudi za izplačilo vete-ranskega bonusa. Vsa znane-nja pa kažejo, da bo predsednik naletel na oster odpor od strani inflacionistov v obeh zbor-nicah kongresa.

STRAH PRED NEMIRI V GRČIJI

ATENE. — Vojaške čete so v pripravljenosti, da potlačijo mo-reditne nemire, ki jih utesnejo izzvitni nerazumni govorniki, da je bil gen. Condylis zastavljen od venizelistov, ki krožijo med pre-bivalstvom. Condylis je v pe-tek zadela srčna kap. Bil je smrtni sovražnik bivšega premi-erja Venizelosa, ki živi v iz-gnanstvu v Fraciji.

JAPONSKO-NEMSKO ZA-VEZNIŠTVO

PARIZ — List L'Ouvre je obelodanil poročilo, ki navaja, da sta Nemčija in Japonska podpisali tajno prijateljsko po-godbo, ki vsebuje "elemente vo-jaske 'obrambene' zveze." Ber-lin in Tokio sta zanikala ek-sistenco take pogodbe.

Otroci povoženi

Otroci družine Zbzeski, ki sta-nuje na 3879 E. 91 St., nimajo druge zabave kot da gredo ob nedeljah "na izlet" na Public Square. Tak izlet so napravili tudi včeraj. Mati jim je dala svoj tedenski listek za vožnjo na poulični železnici. Ko pa so se proti večeru vračali domov, jih je na križišču Broadway in Har-vard Ave., kjer so čakali na ka-ro, podrl neki avto, kateremu je spodrsnilo na ledenem tlaku. Najhujše poškodbe je dobila 12-letna Genevieve, prebito lobanjo pa imata morda tudi njena 10-letna sestra Jennie in šele tri le-ta star bratec Henry. Otroci se nahajajo v St. Alexis bolnici.

Previden tat

CHICAGO, — Walter Co-meaux, star 28 let, je bil obto-žen, da je kradel denar iz cerk-venih pušic. Ko je bil prigan pred sodnika, je tatvine priznal, obenem pa je sodniku predložil knjižico, v kateri je imel natan-ko popisano, kdaj, kje in koliko je bil ukradel. "Ne maram, da bi ne dolžili tatvin, ki jih nisem iz-vršil, zato sem vodil natančen račun o svojih tatvinah," je de-jal fant.

Elektrika in plin

Do 10. tega meseca imate pri-liko plačati vaš račun za elek-triko in plin v našem uradu.

Nye zahteva embar-go tudi na živež

Senator pravi, da farmerji ne bodo nasprotovali za-konu za resnično nevtral-nost.

WASHINGTON, 2. feb. — Se-nator Garl Nye, ki je predse-dnik senatskega municijskega od-seka, je včeraj izjavil, da bo predlagal, da se v zakonski načrt za zaščito nevtrarnosti vključi tudi prepoved proti izvažanju živeža, kadar v inozemstvu iz-bruhne vojna. Nye je izjavil, da bodo ameriški farmerji odobrili vsak zdrav korak za protekcijo ameriške nevtrarnosti, akoravno bi bili s tem začasno oškodovani.

Tu se vztrajno širijo govorice, da bo Rooseveltova administra-cija potlačila nov zakonski na-črt za očuvanje nevtrarnosti, o-ziroma da ga bo drastično omili-la. Nye pa izjavlja, da se to ne bo zgodilo, in da se bo najmanj doseglo toliko, da se bo prepove-dalo vojne kredite in posojila v vojno zapletenim narodom.

Zgodovina Slovakov

Zgodovino slovaške kolonije je napisal John Pankuch, urednik tednika "Hlas". Knjiga, ki obse-ga 308 strani, popisuje, kako se je razvijala slovaška kolonija od leta 1879, ko je prišel prvi Slovak v Cleveland, pa do danes, ko se tu nahaja okoli 40 tisoč Slovakov. Pankuch je prišel v Ameriko kot 16-letni mladenič, danes pa je 66 let star. Bil je taj-nika na znani "pittsburski konfe-renci", na kateri je predsednik Masaryk podpisal pakt, v kateri se je Slovakom obljubilo avtono-mijo. V Clevelandu je sedež Prve katoliške slovaške jednote, ki je največja slovaška bratska orga-nizacija na svetu.

Vile rojenice

Vile rojenice so prinesle dru-žini Mr. in Mrs. Anton Sustar-si, 1116 East 71 St., zalo hčer-ko, prvorojenico. Dekliško ime matere je bilo Košir. Mati in hčerka se nahajata v Glenville bolnici. Naše čestitke!

Prvorojenka

V soboto so vile rojenice ob-darile Mr. in Mrs. Victor Karlin-ger, 1086 Addison Road z hčer-ko, prvorojenico. Dekliško ime matere je bilo Košir. Mati in hčerka se nahajata v Glenville bolnici. Naše čestitke!

Clarence Senior tukaj

Včeraj se je mudil v Clevelan-du Clarence Senior, tajnik soci-jalistične stranke, v zvezi s pri-pravami za strankino konven-cijo, ki se bo otvorila tukaj 23. maja. Zborovanje se bo vršilo v plesni dvorani Public avditorija.

John Gorše umrl

Danes zjutraj je preminul do-bro poznani John Gorše, stanujoč na 982 East 207 St. Podro-bnosti poročamo jutri.

V bolnici

John Vidrih, 19371 Tyrone Ave., je bil odpeljan v St. Luke's bolnico, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Kultura

STARSI "ŠKRJANČKOV"

Starše "škrjančkov" se opoza-rja, da je v sredo, dne 5. februa-rija redna mesečna seja točno ob 8. uri zvečer. Pridite gotovo, ker je več važnih stvari za reši-ti posebno glede prihodnje vse-bice dne 22. februarja. — Odbor.

Japonci v bitki na sovjetski meji

HISINKING, Mančukuo, 2. feb. — Vesti iz Harbina javljajo, da je med japonsko - mandžurskimi in rusko - mongolskimi četami na meji Sovjetske unije prišlo do ostre bitke. To je prvi večji spo-pad na tej meji po preteku par mesecev. Boji se, da bo enkrat sličen spopad vžgal iskro, ki za-neti med Japonsko in Sovjetsko unijo vojno.

Do boja je prišlo kmalu za pe-tami japonskega poročila, da je 20 sovjetskih častnikov v čet-tek "nahujskalo" oddelek man-čukvanskih vojakov h krvavi re-volti. V upor je bilo 11 japo-nskih vojakov ubitih, veliko pa ranjenih. Glavni stan japonske armade trdi, da se je med mrt-vimi našlo tudi enega sovjetske-ga vojaka, kar se navaja kot do-kaz "sovjetske zarote." Japon-ci tudi trdijo, da se je na pozori-šču bitke našlo orožje sovjet-skega izdelka.

Umrla za bratca

Včeraj popoldne je bila 7-letna Gertrude Kwiatkowski sama do-ma na 4125 E. 59 St. s svojim 14 mesecev starim bratcem Leonar-dom. Starši so vzeli njeno sta-rejšo sestro Eleanor, ki je stara 14 let, v Washington park, k dr-sanju. Malo pred četrto uro pa je v hiši začelo goreti. Dasiravno je dekletu že gorela obleka, je te-kla v sobo, kjer je spal bratec, ter ga odnesla na varno, predno so ga dosegli plameni, sama pa je dobila tako hude opevine po-hrbtu, da jim je danes zjutraj v bolnišnici podlegla. Kako je v hi-ši nastal ogenj, ni znano. Ogenj je napravil za \$400 škodo, pred-no so ga ognjegašci pogasili.

Reveža sta zmrznila

Preteklo soboto zvečer je bil najden zmrznjen poleg železniš-ke proge pod Fulton Rd. mostom 45-letni Carl Beifus iz 2354 W. 41 St. V mestni bolnišnici pa je umrl za posledicami premraze-nja Edward Sass, 50 let star brezdomec, ki je bil preteklo ne-deljo najden blizu neke tovarne na W. 3rd St.

Nenavaden februar

Letošnji februar bo imel pet sobot, kar je nekaj izrednega za ta mesec. Za to izrednost je od-govorno dejstvo, da se je mesec začel s soboto in da imamo letos, prestopno leto. Od leta 1752, ko se je sprejelo georgijanski kole-dar, je bilo samo šest februarjev s petimi sobotami in prihodnjé se to zgodi šele v letu 1964. Tudi zadnji dan tekočega meseca pa-de na soboto.

Očim Mrs. Mihelich umrl

V soboto je umrl na svojem domu na 6706 Superior Ave. P. L. Sharkauskas, star 67 let, ki je bil očim Mrs. John L. Mihe-lich, soproge bivšega slovenske-ga councilmana v 23. wardi. Po-kojni zapušča ženo in dve pa-starki. Pogrebni obredi se vršijo jutri ob 9. uri dopoldne v St. George litvinski katoliški cerkvi. Naše sožalje!

Coughlinov "maršal"

Walter D. Davis, bivši upra-vitelj Public Halla, je bil minuli teden določen od Rev. Cough-lina za "glavnega maršala" splošne konvencije Unije za so-cialno pravičnost, ki se bo vrši-la avgusta v Detroitu. Cough-lin je vsekakor uvedel precej visoke šarže.

Za želodčne nered

Za želodčne nered se priporo-ča "Tum-Aid" zdravilo, katere se dobi v vseh slovenskih leka-rnah.

Velik pogon proti javnim hišam v New Yorku

77 zvodnic in zvodnikov aretiranih. Nižin-sko kraljestvo, ki je imelo \$12,000,000 letnih dohodkov, udarjeno

Ofenziva proti belemu suženjstvu podvzeta na podlagi 5-mesečne preiskave

NEW YORK, 2. feb. — Poli-cija je danes tukaj v celodnevni pogonih udarila največjo gango nižinskih značajev, ki je dova-žala mlada dekleta iz vseh delov dežele v svrhu prostitucije, ki se je razvila v trgovino, ki je zvod-nikom donosala letno \$12,000,000.

Policija je pod vodstvom po-sebnega prosekutorja Thomasa Deweyja vdrla v 41 hiš ter zaje-la 70 žensk in moških, ki so osu-mljeni, da so s silo spravili 2000 deklet v javne hiše. Prigrzalo se jih je začasno v zaporu kot važ-ne priče pod \$10,000 poročstva za vsakega posebej.

Dewey je bil izbran od gover-norja Lehmana kot načelnik preiskave za pobijanje zločin-stva v New Yorku.

Aretiranci so bili skrajno pre-senečeni, ko je policija hkratu planila v njihova stanovanja ter jih ovedla pred sodnijo, ki je določila tako visoko poročstvo, da so vsi morali ostati v ječi za izprašanje. Dobro namazan apa-rat nižinskega sveta, ki v slu-žaju posameznih aretacij takoj preskrbi poročstvo za nižinske karakterje, je bil popolnoma brez moči.

Dvajset pomočnikov posebne-ga prosekutorja, ki so razpoja-gali z ducati stenografov, je ne-mudoma začelo z izpraševanjem aretiranih zvodnic in zvodnikov ter z zbiranjem informacij gle-de trgovine z belim suženj-stvom. Sodi se, da aretirana se-dnoria moških načelovala pro-stitucijskemu sindikatu.

Ofenzivo se je začelo planira-ti že pred petimi meseci, ampak priprave so se vršile tako tajno, da so bile javne hiše v New Yorku in Brooklynu v polnem obra-tu, ko je policija planila vanje. Pogon je bil omejen izključno na znežda prostiitucije, ampak glas o njem se je hitro razširil po ni-žinskem svetu in v teku par ur so bila zaprta vrata tudi vseh ig-ralnic v mestu.

Dewey je izjavil, da ni nobe-nega dvoma, da ima v rokah moške in ženske, ki kontrolirajo new-yorško trgovino z belim su-ženjstvom, vendar ni hotel obja-viti nikakih imen. Počakati hoče, dokler se od zajetih ne dobi čim več informacij.

Policija ni skušala aretirati vseh deklet, katere se je našlo v 41 hišah, kajti dano ji je bilo na-ročilo, da se omeji na voditelje trgovine s prostitucijo. Dewey in njegovi pomočniki — skupno 165 — so se razdelili v oddelke, ki so šli od pet do šest mož, ter so v vse hiše vdrl hkratu.

Napolooblečene ženske so skušale uteči skozi okna po zasilnih stopnicah za slučaj ognja, toda vse one, katere je policija hotela dobiti, so bile zajete. Več deklet, si je izmaknilo noge v gležnju, ko jim je spodrsnilo na z ledom pokritih zasilnih stopnicah.

Oblasti pravijo, da je nižinski sindikat razposlal svoje agente širom dežele ter rekrutiral de-kleta za javne hiše v New Yorku. Nekateri so prišli same od saba, druge se je prišillilo. Ko so de-

kleta prišle v New York, so od-krile, da je prostitucijski raket visoko organiziran, z doiočenimi delovnimi urami in mezdami.

Dekleta so morale prihajati v hišo ob 11. uri dopoldne ter biti tam na razpolago moškim ob-iskovalcem, dokler se jih je po-trebovalo. Mnogo deklet je za-sluzilo veliko denarja, pravi po-licija, ampak potem ko so last-niki hiš odračunali svoj delež in ko so dekleta plačala profesijo-nalne poroštenike, advokate in zdravnike, jim je malo ostalo. Povprečen zaslužek, ki je ostal dekletu, je znašal okoli \$40 na teden, pravi policija. Večina jav-nih hiš je poslovala po šest dni v tednu.

STAVKA GODBENIKOV ODLOŽENA

CHICAGO, 2. feb. — Stavka godbenikov v čikaških hotelih in nočnih klubih, ki se je imela za-četi sinoči, je bila zadnji trenotek odložena. James C. Petrillo, predsednik čikaške federacije godbenikov, je izjavil, da se bo s pogajanjmi nadaljevalo. Godben-iki zahtevajo zvišanje plače iz \$2 na \$3 od ure in priznanje šest-dnevnega delovnega tedna. God-beniki v Chicagu so trdno orga-nizirani.

PRVI BELEC USMRČEN S PLINOM

RALEIGH, N. C. — V petek je bil eksekutiran s pomočjo plina prvi belec v Severni Caro-lini, namreč 49-letni Ed Jen-kins, ki je bil obsojen na smrt zaradi umora. Jenkins je bil drugi obsojenec, ki je umrl v plinski celici, odkar je bil spre-jet zakon, ki je legaliziral ta način usmrčenja na smrt obso-jenih. Jenkins je umrl mirno. Od časa, ko je bil spuščen smrt-ni plin v celico in do časa, ko je bil usmrčen proglašen za mrt-vega, je poteklo sedem in pol minut.

OBOROŽEVANJE KITAJ-SKE

CHENG TU, Kina. — V tem mestu, kjer se nahaja sedež vlade province Szechuan, so v teku priprave za zgraditev ve-likih tovarn za izdelovanje o-rožja in municije za narodno vlado v Nankingu. Opazovalci so mnenja, da je to prvi Kaj-ševkov korak za unifikacijo Ki-tajske.

"Progressivne Slovenke," kr. 1.

Redna seja Progressivnih Slo-venk, krožek št. 1, se bo vršila v torek, 4. februarja v Citainci Slovenskega Delavskega Doma. Ker bodo važne stvari na dnevnem redu, se prosijo vse članice, da se gotovo vdeležijo. — Tajnik.

Seja tiskovne družbe

Danes zvečer ob 8. uri se bo bo vršila seja direktorija Ame-riško - Jugoslovanske Tiskovna družbe. Vsi direktorji so vablje-ni, da se seje vdeležijo. — Tajnik.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879

104

Svoboda

Pravkar je izšla v hitlerjevski Nemčiji v založbi Rowohlt knjiga: Paul Distelbarth, Lebendiges Frankreich (Živa Francija), ki po vsem svetu vzbuja zanimanje že s tem, da je izšla pod režimom, ki mu demokracija nikakor ni ideal. Pisatelj, ki ni demokratičnega mišljenja, še manj socialist, opisuje verne razmere, kakršne so v Franciji. S tem je pisatelj nehoti napisal en sam slavospev ljudski demokraciji, ker on gotovo ni imel namena, da agitira za ta naš ideal. Da on kot nasprotnik priznava vrednosti demokracije, ji je storil večjo uslugo, kakor bi jo mogel najboljši demokratični pisatelj. Pod poglavjem "Svoboda" pripoveduje Distelbarth:

Na vseh javnih poslopijih Francije je z velikimi črkami napisano geslo republike: Liberte — Egalite — Fraternite (svoboda — enakost — bratstvo). Mnogo ljudi trdi, da so te besede izgubile smisel, da so postale puhle in prazne. Kdor kaj takega govori, ne pozna francoskega naroda; njemu te besede niso nekaž zastarelega, temveč so mu nasprotno cilj, ki še ni dosežen in za katerega dosege se ne sme bati nobenega truda.

Ce govore Francozi o svobodi, mislijo naravno na relativno svobodo, v kateri se vsak posameznik odpove delu svoje osebnosti svobode, da s tem omogoči življenje v družbi. Bistvo svobode vidijo v tem, da je ta delna odpoved prostovoljna. Samo prostovoljno ima vrednost. Francozom se zdi država svobodna tedaj, če se neizogibne omejitve državljanom ne nalagajo od zgoraj po volji posameznikov ali manjšine, temveč če jih sklone večina državljanov. Ideja svobode je za nje prav tako kakor civilizacija neločljivo zvezana z načelom večine. Da bi se moglo pri tem delati izjeme, ne dopuščajo, prav tako kakor civilizacija neločljivo smelo govoriti o posebni nemški, ali francoski, ali italijanski svobodi. Ni svoboda tista, ki je različna pri raznih narodih, temveč različno je samo omejevanje svobode...

Vsoto vseh potrebnih omejitev osebne svobode imenujemo s francoskim izrazom disciplina. Ta disciplina je pri Francozih prostovoljna, ker se oni kot svobodoljubljen narod upro vsakemu nasilju in prav tedaj ne delajo tistega, kar se od njih zahteva. Disciplina je za nje notranja in je prešla ljudem tako v meso in kri, da se je sploh ne zavedajo več. Postala je sama ob sebi razumljiva.

Kdor si hoče napraviti pravo sodbo o tej prostovoljni disciplini, naj si samo pogleda, kako hite zvečer množice nameščencev k tramvajskim postajam, da se odpeljejo v predmestja. Nikake gneče, nobenega prerivanja ali suvanja. Vsakdo po vrsti vzame svojo številko in se uvrsti v kačo, ki se zvija sem in tja med drobnimi verigami. Ko pripelje tramvaj, ugotovi sprevodnik, katero številko ima prvi, jo okliče in vpraša "Nihče pred njo?" Žene z otroci v naročju, noseče žene in invalidi ne potrebujejo številke. Kdor bi v Franciji hotel rabiti svoje komolce in se prerivati, pa če bi imel še tako tehtne razloge, bi se slabo odrezal.

Najnazorneje se kaže ta prostovoljna (Dolje v 6. koloni.)

Pepetu Penku v odgo-

VOR

Cleveland, Ohio

Dne 27. januarja je imel Pepetu Penko v A. D. skrupucano klobaso o narodnem gibanju v Collinwoodu. Prvi dve poročili, ki ju je spisal v tako kristalni luči, me toliko ne zanimata, dotakniti se hočem le SDD, katerega opisuje s tako pretkanostjo in zavajalnostjo, da vsak, ki je bil navzoč na seji delničarjev lahko potrdi, da Pepe laže. Prvi bi bil Pepe naprošen, da bi povedal, kdaj je še policija posredovala pri SDD. O ja, veš takrat, ko si bil ti za tajnika pri SDD in so te ženske nagnale z dežniki iz avditorija, kjer si hotel nekaj po orjunaško nastopiti. Iduce takrat, vem, ste pripeljali policijo, ampak moral si kljub temu bežati in škoda le, da nisi bežal še poprej.

Glede številke finančnega poročila se ne bom zamudil, ker je tajnikova dolžnost, da jih pojasni. Jaz vem le toliko, da je Penko slab matematik, čeprav je bil bančni uradnik (kot povedo njegovi ožji rojaki, je tam z metlo uradoval). Te številke bi bilo pravilno, da mu jih sestavi tajnik SDD. Glavno, kar želim pojasniti na Penkove laži, je glede zadeve Vinka Godine, ki ni nikoli in nikjer trdil, da je v direktoriju SDD korupcija, niti ni obdolžil direktorja za l. 1935. Gotova opazka, na katero se hoče opirati ter jo poročati v javnost za resnico, izvira še iz leta 1934 in se tiče nekakega vina, in 200 delničarjev, ki so bili na seji, lahko potrdi, da laže, ker trdi, da je Godina predbeval direktorju kako korupcijo zaradi prizidka.

Drugi bi svetoval, da kadar prideš na delniško sejo SDD, bodi pošten poročevalec in poročaj resnico. Moj namen ni ustvarjati boja med S. D. in SDD, pač pa glej prej pri domačem ognjišču, potem šele poglej tuje. Številke S. D., ki si jih podal so vse prej kot rožnate, medtem ko je pri S. D. D. napredek, posebno odkar si bil ti preganjen za dežnika. To je malo ostro povedano, ampak ne morem pomagati, tak "would-be" poročevalec ne zasluži drugače. Mene veže dolžnost, da v vsakem slučaju branim institucijo SDD pred vsemi in vsakim napadom. To naj bo povedano tudi tebi, Pepino, enkrat za vselej.

Jos. F. Durn.

V čarobni palači cesarja Konstantina

Zasuti zakladi v Carigradu
Uspehi novih izkopavanj

Ko je rimski cesar Konstantin Veliki l. 330 po Kristusu povzdignil stari Bizanc v glavno mesto in ga imenoval Konstantinopolis, to je Konstantinovo mesto, je imelo mesto za seboj še precej pestro zgodovino. V stoletih se je Bizanc večkrat razvil in trgovsko mesto prve vrste, toda vedno so ga zopet in zopet napadi in vojske oslabile. Zadnjič, preden je postal glavno mesto, ga je rimski cesar Severus l. 197. po Kristusu, razdeljal do tal, pri čemer je izgubilo življenje tudi skoro vse ugledno meščanstvo. Nato je mesto životvarilo 130 let, dokler ga ni Konstantin l. 330. razglasil za središče tedanje velike rimske države, kar je seveda nadalje vodilo njegov razvoj.

Tam, kjer leži danes stari del mesta ob Bosporu, je stala nekoč tista palača, katero je del razrušenega znamenja so po 150 letih pojasnila žaloigra, katere slovesnem vzhodu, za dvorno žrtve so postali japonski iskanci

mesto. Takrat je dal cesar podreti v najlepšem delu mesta vse hiše v obsegu enega kvadratnega kilometra, zato, da bi, kakor je naznanjal, sezidal tu najlepšo palačo vseh časov. Zid je oddelil obalo dva kilometra na dolgo in tu se je polagoma dvigala mogočna palača, o kateri govore tedanji zgodovinarji le s pobožnim občudovanjem.

Palačo so pa zidali iz porfirja zgodovinarjem verjamejo, nepregleden sestav velikih in majhnih palač, ki so bile skoro vse zvezane med seboj s pokritimi hodniki. Krasota, ki je morala vladati tukaj, presega vse naše predstave. Tako n. pr. poročila Luitprand, škof v Cremoni, ki je l. 448. palačo videl, da je bilo v prestolni dvorani vse pohištvo iz zlata.

Palačo so ga zidali iz porfirja in marmorja, ki so ga pripeljali iz zelo oddaljenih dežel. Vse zaklade rimskega cesarstva so znesli, da bi okrasili palačo. Tempel solčnega boga v Baalaku in Diana tempel v Efezu, sta morala dati, kar sta imela najdragocenejšega. Vrata so bila iz cedrovega lesa, obložena s slonovino in jantarjem, tla pa so bila mozaična.

Dokler je vladal v Carigradu turški sultan, seveda ni bilo mogoče misliti na izkopavanja; poleg tega pa so jih ovirale tudi hiše, ki so bile sezidane na tem ozemlju. Šele, ko je l. 1912 požar uničil celo mestno četrt, je bil ustvarjen prvi pogoj za izkopavanja. Nato pa je prišel še politični preobrat v Turčiji in reformizem Kemala paše, ki so končno povzročili, da so danes po toliko sto letih zidovi palače zagledali solnčno svetlobo.

Odkar slavna Hagia Sofia služi za muzej, ki je sprejel že več izkopanih predmetov iz Bizanca, so ameriški raziskovalci, ki uživajo vladno podporo, odkrili že skoraj 10 metrov visok zid pravilne palače. Že sedaj lahko rečemo, da bodo tu izkopali najbrž dragocene zaklade. Vprašanje pa je, ali bodo po oplenitvah in požarih, ki jih je Carigrad trpel šestnajsto let, odkrili kaj zlatih in bisernih zakladov. Brez dvoma pa bomo v kratkem izkopali prestolno dvorano v njeni prvotni obliki. Že sedaj imamo približno konstrukcijo te palače. Po mnenju ameriških arheologov je v glavnem sestavljena iz štirih glavnih in mnogostevnih drugih zgradb. Številna dvorana, sob, hodnikov in dvorišč sedaj še ni mogoče presoditi.

Dosedaj najdragocenejša je bila najdba mozaika, ki prekaša vse doslej znane. Še danes žare barve v vsej krasoti. Mere teh slik so ogromne. Celo naše največje freske so v primeri s tem mozaikom neznatne.

Vsebinsko slik je mnogolična. Tam vidiš prizor z lova: štirje psi pri zasledovanju zajcev, lovci jim pa v krasnih oblekah sledijo. Orel drži ugrabljeno ovčico v krempljih, opica nosi na hrbtu kletko in vleče za vrvi, ki visi od drevesa. Dva panterja trgata gazelo, otrok podi pred seboj kokoši in purana.

Napeto pričakujemo nadaljnjih odkritij, ki bodo osvetlili ta zelo važni del zgodovine.

Čez 150 let odkritja žaloigra

Pred kratkim je morje na obrežju japonskega otoka Hon-do vrglo steklenico, v kateri je bila spravljen lesena deščica, na deščici pa v japonskih črkah vrezana zgodba, ki se je dogodila pred 150 leti. Ta na les vrezana znamenja so po 150 letih pojasnila žaloigro, katere slovesnem vzhodu, za dvorno žrtve so postali japonski iskanci

zaklada v Tihem oceanu. Bilo je vsega skupaj 45 japonskih mož, ki so šli iskat zlato na samotnem otoku v Tihem oceanu. Tam so domnevali, da je skrit zlat zaklad, katerega so hoteli izkopati. Na leseni deščici vrezano poročilo pa je od zadnjega teh 45mož in popisuje vso žaloigro.

Vsa ekspedicija je umrla strašne smrti. Kakor sledi iz lesenih zapisov japonskega mornarja Macujama, je ladja, s katero so se morje vozili, takoj spočetka imela smolo. Veneromer so jo preganjali tajfuni, hudi viharji, ki divjajo v teh morjih. Le s težavo je vsakokrat usla pogin. Ko je ladja tako bežala pred viharji, je zala previsoko proti severu, kjer jo je nekega dne zalotil strašen snežni vihar in ji polomil vse jambore ter raztrgal jadra.

Tako polomljena ladja brez jambor, jader in krmila je dva meseca blodila po morju, dokler je morská struja ni vrgla na samotni otok, ki ji ni neobljuden. Može so zdaj ušli smrti na morju, toda čakala jih je hujša smrt. Drug za drugim so umirali od lakote, žeje in mraza. Tisti, ki so še ostali, se kmalu niso več menili za trupa svojih mrtvih tovarišev, ampak so jih puščali tam zunaj ležati, da so postali plen jastrebov. Slednjič sta ostala živa le še ladijski tesar in pa mornar Macujama.

Zaradi silnih naporov in velikega pomanjkanja pa je ladijski tesar naenkrat znorel in se je nekega dne s pečine vrgel v razpenjeno morje. Končno je odbila ura tudi mornarju Macujama. Dokler mu niso moči dočela opesale, je z nožem vrezaval na leseno palčico zgodovino te nesrečne ekspedicije. Ko je videl, da je konec blizu, je vtaknil deščico v steklenico, jo zamašil in vrgel v morje. Tako je nastal ta dnevnik, kateri je sedaj po 150 letih obležal na obrežju japonske domovine.

"Zlato je nam vsem postalo v nesrečo! Ostanite zdravi!" To so zadnje besede. Tiste je pogumni japonski mornar pred 150 leti vrezal v les in katere pozni rodovi bero šele danes.

BRZOVIAK IMEL 3 URE IN POL ZAMUDE

CHICAGO, 2. feb. — Twentieth Century brzovlak N. Y. Central železnice, je danes v sled mraza došel sem iz New Yorka s tremi urami in pol zamude. Vlak je vozil vsled varnosti počasneje. Tolikšne zamude ni imel ta vlak še nikoli v 34 letih svoje zgodovine.

BRAT AL CAPONEJA BLIZU SMRTI

NEW YORK, 2. feb. — Tu se je zvedelo, da se nahaja smrtno bolan za jetiko in srčno boleznijo v Miami, Fla., Ralph Capone, brat notoričnega Al Caponeja. Ralph je nedavno prišel iz zapora, kjer se je nahajal tri leta radi neplačev dohodninskega davka.

LA FOLLETTE JE POSTAL DRUGI OČE

WASHINGTON, 2. feb. — Progressivni senator Robert M. La Follette iz Wisconsin je danes zopet postal oče, ko je njegova žena povila drugega sinčka. Prvi sinček je bil rojen 25. aprila 1933 ter mu je ime Joseph Oden La Follette.

IZ PRIMORJA

Prva ranjenca iz Goriškega v Abesiniji sta, kakor izvemo iz italijanskih listov, Valerij Bregant in Franc Medoet, doma iz Sv. Lorenca pri Moši v Furlaniji, oba fašiste.

SKRAT

Poklicni berač vpraša gospodarja v bogajme, naka ga gospodar vpraša, zakaj ne dela, saj je vendar še krepak.

"Saj bi rad delal," se odreže berač, "pa ne utegnem. Beračim vsak dan, pa tudi ob nedeljah in praznikih!"

Dva prijatelja sta se po dolgem času prvič srečala.

"No, ali si morda že oženjen?" vpraša eden.

"Ne! Zakaj pa vprašaš?"

"Zato, ker, ko sva bila zadnjič skupaj, si mi rekel, da resno misliš na ženitev."

"Saj takrat sem tudi resno mislil. Ampak, vidiš, tisti večer, ko sem hotel dekle vprašati, ali me mara, prav tisti večer mi je vsa navdušena pripovedovala, kako rada ima nekega Prešerna, da obožuje nekega Cankarja in da je vsa zaljubljena v nekega muzikanta Wagnerja. Vidiš, pa sem takoj videl, da ima že tri gruge rada in da trem tekmečem ne bom kos, zato sem raje molčal in šel."

COUGHLIN URGIRA VIŠJE CENE ZA FARMERJE

(Dolje iz 1. str.)

merskega blagostanja je Frazier — Lemke zakonski načrt, je dejal Coughlin, "kajti ta načrt zahteva, da zvezna zakladnica izda za tri milijarde novega denarja, s katerim naj se refinancira za osem milijard dolarjev farmerjskih dolgov ter tako osvoji 32 milijonov ameriškega prebivalstva iz ekonomskega suženjstva."

Novo izdani denar bo jamčilo premoženje 32 milijonov farmerjev in delo 10 milijonov mož, je izjavil Coughlin.

Radijski pridigar je potem u-daril po 27 članih kongresa iz-med 242, ki so prvotno podpisali peticijo, da se Frazier-Lemke zakonski načrt predloži zbornici, potem pa podpise umaknili. To so storili pad vplivom denarnih mešetarjev iz Wall Streeta, je dejal Coughlin, ki šepetajo, da predsednik Roosevelt, ki se je prvotno povoljno izrazil glede te predloge, sedaj nasprotuje njeni uzakonitvi. Sum pa obstoji, da se to šepetanje vrši z dovoljenjem Roosevelta, je dejal Coughlin.

NEW YORK, 2. feb. — Mednarodni denarni večak dr. O. M. W. Sprague, izjavlja, da ni nobene nevarnosti za vladno finan-co, dokler vladni dolg ne preseže 40 milijard dolarjev, pod pogojem, da bo vladni deficit začel nazadovati, predno doseže to svoto. Kot vse kaže, bo vladni dolg v kratkem dosegel 35 milijard dolarjev.

KAZNJENSKA TRAGEDIJA V ALABAMI

SCOTTSBORO, Ala. — Gov. Graves je odredil preiskavo tragičnega slučaja strašne smrti dvajsetih zamorskih kaznjencev, ki so se v petek peljali na delo v zaprtem kaznišnem avtu, ki se je vnel in so vsi kaznjenci poginili v ognju. Domneva obstoji, da je eden izmed nesrečnih kaznjencev zažgal nekaj papirja, da bi se ogrel v roke, in ogenj je povzročil eksplozijo sode gasolina, ki se je nahajal notri.

Afriško zlato za Francijo

Najbogatejša zlata ležišča bodo obogatila francosko državo.

V Pariz je prispela vest, da so v najbolj vročem in najmanj znanem delu francoske Afrike odkrili zlata ležišča, ki so baje bogatejša nego katerakoli druga na svetu. Francozi so dovolj previdni, da niso na to vest reagirali z običajno "zlato mrzlico," pripravili pa so vse potrebno, da se to ozemlje po vseh pravilih najprvo znanstveno preišče, pozneje pa bodo začeli izkoriščati dragocene usedline zlatega prahu.

Ozemlje, v katerem delujejo sedaj francoski kartografi, obsega večji del Slonokošene obale, del Francoske Gvineje in del Nigerije. V tem ozemlju so mesta, kjer so našli zlato skoraj popolnoma čistega zlata, drugod je dragocena kovina v zvezi z drugimi prvinami, a skoraj povsod je nekaj. Francozi upajo, da bodo s pomočjo najmodernejših rudniških metod spravili na dan ogromne zaklade.

Raziskovalec Afrike je bilo že davno znano, da je dobiti v tem delu Afrike zlato. Domačini so že stoletja izkoriščali njegova ležišča, a vendar so menile francoske oblasti šele v letošnji jeseni, da je prišel čas za izkoriščanje na debelo. To zadrževanje ne gre morda na račun kakšne brezbrzičnosti francoskih oblasti, tudi mu ni bil vzrok v nevednosti, temveč so računali enostavno z zelo slabimi prometnimi zvezami s tem ozemljem.

Do danes ni bilo nobenih cest in seveda tudi nobenih železniških prog, po katerih bi spravljali rumeno kovino iz notranosti dežele do morja. Letos pa so poslali tja armado inženirjev in delavcev, da zgradijo ceste. (V preteklih letih so delovali francoski prospektorji (iskalci rud) zelo počasi, v istem času, kakor so se gradile ceste. Domači rodovi pa so bili, kakor smo že prej omenili, podjetnejši. Tisoči zamorcev so živeli dolga pokolenja samo od pridobivanja zlata in slabe prometne zveze jih priteniso ovirale. Toda kar zadostuje za preživljanje zamorske družine, še davno ne zadostuje za obratovanje evropske družbe. Te družbe morajo imeti možnost, da lahko delajo na širši podlagi in z vsemi pripomočki.

Poleg tega so se Francozi bali, da bi pridobivanje zlata v velikem slogu po modernih metodah izzvalo med domačini nemire, kajti gotovo ne bi mogli zdržati s svojimi primitivnimi delovnimi metodami konkurence modernih delovnih načinov. Tisočim zamorskih družin bi pretela poguba in Francozi znajo to upoštevati. Sedaj bodo stvar uredili tako, da v širini okrožjih, kjer pridobivajo zamorec, že od pamtveka zlato in od tega, čeprav skromno živijo, ne bo smel delati noben Evropec. Tako bo zamorec ostalo dovolj zlata, da ga bodo po svoji stari navadi zamenjavali pri sosedih za stvari, ki so jim potrebne za življenje.

Slovenski in hrvaški klerikali

Klerikalizem ima dve železi v ognju.

Zanimivo je, da je slovenski klerikalizem osamljen, čeprav je tudi zlasti Hrvaška večinoma katoliška. Slovenski klerikali so že večkrat skušali poživiti stike med slovenskim in hrvaškim klerom, kar je pa bilo brez uspeha. Nasprotno, na Hrvaškem so onemogle vse katoliške organizacije, razen takozvanih "križarjev," ki pa sodelujejo pri prireditvah dr. Mačka. Tudi duhovništvo stoji na stališču, da proti Mačku ne more iti, ker je Maček zajel Radićevo gibanje, kateremu pripada večina seljstva.

Za naše klerikale je ta položaj jako neugoden. Razvidno pa je iz tega dejstva, da se hrvaški klerikalizem orientira po hrvaškem javnem mnenju, ne pa po kakih drugih načelih ali dejstvih.

Odtod tudi izhaja, da slovenski agitatorji za JRZ na Hrvaškem ne morejo razviti agitacije, da bi bilo z ozirom na konfesijsko enotnost to pričakovati.

Izgleda pa, da ima klerikalizem dve železi v ognju.—D. P.

(Dolje iz 1. kolone)

disciplina pri avtomobilskem prometu. Pariz s svojimi predmestji je imel do zadnjega več avtomobilov kakor vsa Nemčija skupaj. Na nekaterih točkah pasira ob delavnih tri do štiri tisoč avtomobilov na uro. Vendar se ves ta ogromni promet ureja sam. Na mnogih živalskih križiščih sploh ni stražnikov.

—D. P.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1098 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaltz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNI:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Vsa pisma in stvari, ki se nanašajo na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Priporočila glede poslovanja upravne osebe se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, priporočila sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari, ki se nanašajo na upravljanje uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Upor v Judenburgu 1918

V bivši monarhiji so šteli sedemnajsti polk med osem najstarejših polkov avstro-ogrske stalne armade. Po naročilu cesarja Leopolda ga je bil leta 1874 sestavljal grof Henrik Reuss Plauen, ki je nabiral vojake največ po srednji Nemčiji. Po Napoleonovem padcu pa je Reussov polk dobil svoje naborno okrožje v kresijah: Ljubljani, Postojni in Novem mestu. Tako je bil sedemnajsti pešpolk od leta 1817 dalje pravi kranjski polk; zelo je krvavel zlasti v bitkah v Italiji, pri Solferinu in pri Kustoci, ter pri zasedanju Bosne in Hercegovine leta 1878. Ker je redno obnavljal svoje čete in bataljone z najboljšimi sinovi iz tedanje vojvodine Kranjske, je bil najbolj slovenski, imel je svojo tradicijo, svoje pesmi, svoj humor — in, če hočete, še prav posebno: svoje strogosti in grobosti.

Pred vojno je bil njegov kader v Celovcu. Ko pa je nastopila vojna vihra, je bil nekaj časa v Ptuj, odkoder so ga v letu 1915 premestili daleč v varno nemško zaledje na Gornje Štajersko, kjer so poiskali garnizije tudi nekaterim drugim, po večini slovenskim edincem. Popularni Janezi, kakor se je imenoval v narodu in med vojaštvom sedemnajsti polk, so se razmestili po prostranem taborišču barak tik ob Judenburgu na planoti nad Muro in po nekaterih starih zgradbah v mestu. Nedaleč od Judenburga — v Murau — je bil kader sedmega lovskega bataljona, v Neumarktu so bili dvajseti lovci, višje gori na severu v Admontu je imel svoj kader 27. strelski polk, ki se je takisto rekrutiral iz kranjskih mož in fantov. Disciplinarna je bila pri Janezih še posebno stroga, to po zaslugi nekaterih nemških ali renegetskih častnikov, ki so lahko v vojni dobi svobodno sproščali svojo zlobu. Dokler ni cesar Karel odpravil privezovanja, skoro ni bilo v Judenburgu dneva, da ne bi kak kaznovanec visel privezan ob kuhinjski baraki sredi taborišča, vsem v svari kakor razbojnik na prangerju, ravno ob uri, ko se je delila menaža. In kakšna je bila prehrana!

Nacionalna propaganda za Jugoslavijo, strah pred žrtvovanjem na fronti ob daljni zarji in miru in svobode, naveličanost, domotožje, beda — vse to je v zadnjem letu vojne vzburilo mnoge naše može in fante, odete v cesarske koprije in strdajoče iz dneva v dan. Pomladi 1918 se je v Judenburgu le z največjim prizadevanjem posrečilo sestaviti 42. maršbataljon pod poveljstvom majorja Mobiusa. Vanj so vtaknili golobrade, šibke mlade fantiče, rekonvalescente, do grla

— za nas vse dobro, — a enim bo pa smrt —!"

Na strelišču se je vsaj mgnilo zdelo tako, da ni pravega razpoloženja. Kakor mora je ležalo nekaj nad vojaki; tako zagonečno in mučno, kakor vreme tistega dne, je bilo to razpoloženje. Streljanje je bilo kmalu končano, razdelili so nagrade. Poveljnik nadomestnega bataljona, podpolkovnik Metnitz, koroski Nemec, poštenjak od pete do glave, splošno priljubljen pri Janezih, je zelo kratko, nepomembno razložil pomen Karlovega tedna. Čim me je po svojem govoru opazil, me je poklical k sebi in mi rekel med drugim besede, ki jih dobro pomnim: "Etwas ist nicht in Ordnung — etwas stinkt!" — Nisem mu znal odgovoriti. Razšli smo se s strelišča, jaz sem se odpravil naravnost domov v Oberweggasse št. 12. Zelo utrujen sem rano legel k počitku.

Kar me soproga okoli 11. ure prebudi: "Čuj, zunaj streljajo!" Komaj pol predramljen odvrnem: "Gotovo imajo nočno večbo." Takoj nato začujem pod oknom spodaj izstrelek ostre municije. Kakšna nočna večba! Poka po mestu, pok po ulicah. Razpahnem okna, se razgledam med dežjem v temni, ki jo zdaj pa zdaj preseka jo bliški iz pušk. Skrivnostno je to dogajanje: streljanje, beganje sklonjenih postav, od daleč stok, ječanje, vpitje.

Upor!

Prižigajo se luči po hišah. Čutim, kako se po mestu razliva ta drget in strah. Kako lezeta, kakor skrivnostna prikazen, skozi zaklenjena vrata, skozi zaprta okna.

— Dol z vojno!

Vidim Janeza, kako hiti s puško v desnici nizdol po ulici. Za njim kakih petnajst, dvajset fantov.

— Dooool z vojno!

Kakor da so se opotekli, so naenkrat telebnili na tla. Spet je zaregljalo iz pušk. Neki so začevketale šipe in z visokega padle na ulico, na tla. Gledam vojaka, v temi je videti kakor črna opica — onkraj ulice pieza na brzojavni slop. Trudi se trudi, da preseka žice. Zamahne dvakrat, trikrat, žice ne popustijo. Udari srditeje in že padejo odrezane žice na zemljo. Pod oknom uzrem še nekoga drugega. Čul je, kako se je odprlo okno, obrnil se proti meni in rekel: "Nič se ne bojte, vi ste naši, le zaprite okno!" — Spoznam v njem nekega korporala, imena pa ne pomnim, pripadal je oddelku strojnic. (Naslednjega dne sem ga videl še enkrat: mrtvega ob cestnem jarku pri barakah.)

Hitro se oblečem, opašem orožje, ostavim soprogo in ostale prebivalce hiše, ki so pribežali v moje stanovanje. Skočim skozi kuhinjsko okno na vrt, odtod dalje se plazim po vseh štirih proti kasarni. Komaj petsto metrov je poti do nje. Jaz sem to noč potreboval za to pot poldrugo uro. Vsenavprek so švigali strelci. Vmes javkanje, vpitje na pomagaje. A lilo je kakor iz škafa, Elija je rohnel in stresal bliske, da je človeka prešinjala groza. Strašna, nepozabna noč.

Ko se nazadnje le prikradem do vojašnice, najdem vrata trdo zaklenjena. Trkam, razbijam po njih, naposled mi straža odpre. Nobenega oficirja ni v vojašnici. Do upora so bili zbrani v obednici, potem so se razbežali, kamorkoli so jih zanesle noge. Tisti, ki so jih uporniki najbolj iskali, so pobegnili prvi. Vseposod so Janezi rinili za njimi. Seunig je izginil kakor kafa, o majorju Mobiusu je nekdo prav uganil, da se je preoblečen odgnal v Eppenstein. Drugi osovraženi oficirji za njim, takisto v naglici preoblečeni. V smrtnem strahu. V (Dolje na 4. str.)

Društveni KOLEDAR

1936

FEBRUAR

8. februarja, sobota — Plesna veselica društva "Cleveland" št. 126 SNPJ v avditoriju S. N. D. St. Clair Ave.
8. februarja, sobota — Pev. zbor "Cvet" priredi igro in ples v Slov. Del. Dvorani, na Prince Avenue.
8. februarja, sobota — Progresivne članice od 32. ward, ples v SDD, Waterloo Rd.
9. februarja, nedelja — Dramsko društvo Verovšek igra v SDD Waterloo Rd.
9. februarja, nedelja — Koncert pevskega zbora "Sloga" v Knausovi dvorani.
9. februarja, nedelja — Koncert Workmen Sick Benefit Society, v avditoriju SND na St. Clair Ave.
13. februarja, četrtek — Šivalni razred v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave., priredi Card Party popoldne v starem poslopju Doma.
14. februarja, petek — MESA, št. 19. ples v SDD, Waterloo Road.
15. februarja, sobota — ples 32. Ward Young Men's Democratic Club, ples v SDD Waterloo Road.
15. februarja, sobota — Slovenska Narodna Citelnica, Slov. Doma na Holmes Ave. priredi zabavni večer v Domu.
15. februarja, sobota — Valentine Dance, Slovenske Zenske Zveze št. 50 v Knausovi dvorani.
16. februarja, nedelja — Koncert mlad. pev. zbora "Slavčki" v avditoriju SND St. Clair Ave.
16. februarja, nedelja — Cerkniško Jezero SDZ ples v SDD, Waterloo Rd.
20. februarja, četrtek — Strivers CFU ples v SDD, Waterloo Rd.
22. februarja, sobota — Plesna veselica društva "Spartans" št. 198 SSPJ v avditoriju S. N. D. St. Clair Ave.
22. februarja, sobota — Veselica društva "Soča" št. 26 SDZ v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.
22. februarja, Pustna sobota — Maškeračna veselica Zenskega Odseka Slov. Doma Holmes Ave.
22. februarja, Pustna sobota — Maškeračna veselica pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.
22. februarja, sobota — Mladinski pevski zbor "Škrjančki", priredi maškeračni ples v Slov. Društ. Domu na Reher Ave.
22. februarja, sobota — Tinkers Club ples v SDD Waterloo Rd.
22. februarja — Maškeračno veselico priredi "Škrjančki" v Slovenskem Društvem Domu na Reher Ave.
23. februarja, nedelja — Waterloo Grove in Hippler Guards, veselica in drill v SDD na Waterloo Rd.
23. februarja, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v avditoriju SND St. Clair Ave.
25. februarja, pusti tork — Zenski odsek SDD maškerača v obeh dvoranih SDD.

MAJ

- N. Domu na St. Clair Ave.
5. aprila, nedelja — Pevsko društvo "Jadran" priredi opereto "Sanje pod lipo" v SDD na Waterloo Rd.
12. aprila, nedelja — Club O'Pal ples v avditoriju SND, St. Clair Ave.
12. aprila, nedelja — Dramsko društvo Verovšek igra v SDD Waterloo Rd.
18. aprila, sobota — Plesna veselica 23rd Ward Democratic Club v avditoriju SND na St. Clair Ave.
18. aprila, sobota Roomy Knight ples v SDD, Waterloo Rd.
19. aprila, nedelja — Koncert pev. društva "Cvet" v S. D. D. Prince Ave.
19. aprila, nedelja — Ples društva "Comrades" št. 566 S. N. P. J. v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
19. aprila, nedelja — Godba Bled koncert v SDD Waterloo Road.
25. aprila, sobota — Dr. Brooklyn, št. 135, SNPJ, priredi plesno veselico v spodnji dvorani Sachsenheim, na 7001 Denison Avenue.
26. aprila, nedelja — Koncert pev. zbora "Delavec" v S. D. D. Dvorani, Prince Ave.
26. aprila, nedelja — Koncert samostojnega pev. zbora Zarja v avditoriju SND na St. Clair Ave.

MAJ

2. maja, sobota — Novi pevski zbor "Slovan" v Ljubljani priredi prvi koncert v Slovenskem Domu na Reher Ave.
3. maja, nedelja — Koncert in prva obletnica mladinskega zbora "Kanački" v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.
31. maja, nedelja — Piknik priredi Klub Prijatelji Narave na Stuškovski farmi.
31. maja, nedelja — Pevsko društvo "Jadran" piknik na Pintarjevi farmi.

JUNI

14. junija, nedelja — Piknik Zenskega Odseka Slov. Zadr. Zveze na Stuškovski farmi.
14. junija, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Sde "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.
14. junija, nedelja — Piknik pevskega zbora "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
21. junija, nedelja — Piknik godbe "Bled" na Stuškovski farmi.
21. junija, nedelja — Piknik društva "Cvet" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
28. junija, nedelja — Društvo "Na Jutrovem" št. 477 S. N. P. J. priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.
28. junija, nedelja — Piknik društva Clevelandski Sloveni št. 14 SDZ na Stuškovski farmi.

JULIJ

4. julija, nedelja — Piknik Clevelandске federacije S. N. P. J. na Pintarjevi farmi.
12. julija, nedelja — Piknik društva "Složne Sestre" št. 120 S. S. P. Z. na Stuškovski farmi.
12. julija, nedelja — Piknik pev. zbora "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
12. julija, nedelja — Piknik Slovenske Zadr. Zveze na Močilnikarjevi farmi.
19. julija, nedelja — Piknik društva Waterloo Grove št. 110 W. C. na Stuškovski farmi.
26. julija, nedelja — Piknik dru-

štva "Washington" št. 32. Z. S. Z. na Stuškovski farmi.

AUGUST

9. avgusta, nedelja — Piknik priredi pevsko društvo "Jadran" na Stuškovski farmi.

SEPTEMBER

6. septembra, nedelja — Piknik pev. zbora "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.
14. septembra, ponedeljek — Pričetek konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote, v avditoriju SND.

NOVEMBER

8. novembra, nedelja — Društvo "V Boj" št. 53 SNPJ proslava 20-letnice društva v obeh dvoranih SDD, Waterloo Rd.
25. novembra, sredo — Dramsko društvo "Anton Verovšek" zabavni večer v SDD, Waterloo Road.

DECEMBER

25. decembra, božični dan — Socijalistični Klub, 49 ples v S. D. D. Waterloo Rd.
31. decembra, četrtek — Proslava 10-letnice otvoritve SDD, Waterloo Rd.

Help Kidneys

Don't Take Drastic Drugs

Your Kidneys contain 9 million tiny tubes or filters which may be endangered by neglect or drastic, irritating drugs. Be careful. If functional Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Loss of Pepp. Leg Pains, Rheumatic Pains, Dizziness, Circles Under Eyes, Neuritis, Acidity, Burning, Smarting or Itching, you don't need to take chances. All druggists now have the most modern advanced treatment for these troubles—a Doctor's prescription called Cystex (Sis-Tex). Works fast—safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality and is guaranteed to make you feel 10 years younger in one week or money back on return of empty package. Cystex costs only 3c a dose at druggists and the guarantee protects you.

Millions prefer it to
mayonnaise—
costs less!

● Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return', 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

✱ ✱

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi
obsegajoči 371 strani, je
\$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — — CLEVELAND, OHIO

VELIKI TRGOVEC

POVEST

Spisal ENGELBERT GANGL

Nekaterim Janezovim znancom se je zazdelo, da ne govori Zalogar rad o takih rečeh. Zato so zasakali pogovor na druge reči. Spominjali so se svojih mladih let, ko so preživljali veselo dneve ob Zalogarjevi hiši, igrajoč se v živahni družbi. Ta in oni je pripovedoval, kako se je učil rokodelstva, kako se je ženo, kako je služil vojake, kako mu kaže pridelek na polju, v trtju — no, snovi je bilo prijatelj in znanec dovolj! Njih število se je čimdalje večalo. Vsak, kdor je prišel mimo in spoznal Zalogarja, je prisedel ter se zapletel v pogovor. Tako je bil tudi gostilničar vesel Zalogarjeve vrnitve.

"Pa bodi stvar taka ali taka," izpregovori končno Janko, "lepo je pa vendarle, da nas ni Janez pozabil, nego da je prišel enkrat pogledat Metliko in Metličane."

"Bogme, to je pa prav res lepo," se oglasi hkrati več mož, ki so se dvignili s klopi in sili s polnimi kozarci proti Janezu, kliče mu: "Pa te Bog poživi, Janez!"

"Glej, vedno si ostal še tisti Zalogarjev Janez! Tako domač si, in to je v resnici lepo!" so klicali drugi.

Bilo je že proti poldnevu, ko se je odpravil Janez s sestro Nano domov. In ko je prišel do mesta, kjer se cepi cesta proti Kolpi in proti Metliki, reče sestri:

"Nana, sedaj grem pa še v Metliko pogledat! Ne čakaj me v obedni, zakaj domov se vrnem šele o mraku."

Z Jankom in z nekaterimi drugimi znanci iz mladih let je stopal Janez proti mestu. Čim bliže je prihajal, tem tesneje mu je bilo pri srcu. Tam od daleč je videl streho svoje rojstne hiše...

Janez se je obrnil v stran, zakaj srce se mu je užalostilo... K obedu ga je povabil Janko, s katerim sta kmalu popoldne zopet odšla k Trem faram.

Tam se je že nekoliko razgubila množica romarjev, a prišlo je tem več domačinov, ki so šli v cerkev k večerniciam ter so potem kupovali cerkvi darovano predivo in žito, ki so ga prodajali cerkveni ključarji. In čim bolj se je praznilo pokopališče, tem bolj so se pohnile gostilnice, tem gostejše so se nabirali ljudje ob trgovskih šotorih, kjer so kupovali drug drugemu odpustke.

Vse življenje se je potem osredotočilo v krčmarskih utah, kjer so gospoda in kmetje použivali, kar so prinesli pečenja in kruha s seboj, ter si gasili žejo z dobrim vinom, ki je razvnelo glasno družbo do veselih govoric in lepih narodnih popevčev in napitnic.

Janez je moral mnogo govoriti, da je vsaj deloma utešil radovednost prijateljev in znancev. Bil je pa previden v odgovorih, zakaj bal se je, da bi se ne zagovoril in ne odkril nepoklicanim ljudem prave zgodovine svoje žalostne preteklosti.

Janez je sklenil, da se bo odšel ogibal radovednih ljudi, da se jim bo končno izognil — popolnoma.

Bila je skoro trda noč, ko je stopal proti Brodu k sestri Nani s trdim sklepom, da ne bo več dolgo hodil po teh potih.

Procej drugi dan je pisal bratu Francetu v Ameriko.

Potem je naročil lep nagrobni

kamen, ki ga je dal postaviti ob grobu svojih staršev.

Bil je ta kamen iz belega mramorja. Ob vrhu je bilo izklesanih dvoje src, in iz njiju sta se dvigala pozlačena plamena, ki sta prehajala drug v drugega. V zlatih črkah je bil brati skromni ni napis:

Tu počivata
TEREZIJA IN MARTIN
ZALOKAR.

Bila sta mati in oče
svojim žaljočim otrokom.
— Bog jima bodi plačnik —

Pretekla sta skoro dva meseca, da je dobil Janez od Franceta odgovor. Posebno veselo pa vendar ni bilo bratovo pismo. Ko ga je Janez prečital, je hodil po sobi s sklonjeno glavo, z rokami na hrbtu prekrizanimi, ter se je vsak trenutek ustavil ter pomisljal.

"Tako, tako!" je govoril sam s seboj. Stopil je k oknu ter naslonil čelo na hladno šipo.

Potem je zopet ubral pot po sobi gori in doli ter zdaj pa zdaj pogledal v pismo ter čital polglasno vrstice: "Veselo me bo neizrečeno, če priča, dragi brat! Tuji kraji, tuji običaji te bodo razvedrili, dasi ni mnogo veselja v moji hiši. Jaz boleham in hiram od dne do dne bolj. Nobeno zdravilo mi ne pomaga. Zdravje se mi je obrnilo že na bolje, pa sem se pred meseci, ko je bilo baš mnogo opravila v moji gostilni, pregrel in oznojil. A da se ohladim, sem sedel po neprevidnosti na hladni zrak. In od tistega dneva se mi je zopet šibko zdravje prav občutno omajalo, in sedaj gre kar vidno z menoj navzdol. Hiram, pokašljujem in se sušim, da me je vsak dan manj. Strah me navdaja, da me bo kmalu konec — strah me navdaja zaradi žene in otrok. In če je volja božja, da bom moral umreti, bo mi smrt toliko lažja, ker bom imel Tebe poleg sebe. Tebi bom izročil svoje ljudi. Če se Ti bo zdelo prav, lahko ostaneš tu; če se Ti bo zdelo boljše, se pa vrneš z njimi vred v domovino. Stori torej, kakor se Ti zdi..."

"Stori torej, kakor se Ti zdi", je ponavljal Janez, a v njem je že dozoreval sklep, da pojde. Vzbudil se mu je v duši nemir, ki ga je z nepremagljivo silo gnal z Naninega doma. "Po svetu, tja k bratu!" Ta sklep je značil. Ob enem pa je sklenil Janez, da ne pove nikomur, kam je namenjen. Sestra, svak in Janko bi ga začeli pregovarjati, naj nikar ne hodi na stare dni tako deleč. In kolikor sebe pozna, bi se jim končno

zdi...

"Stori torej, kakor se Ti zdi", je ponavljal Janez, a v njem je že dozoreval sklep, da pojde.

Vzbudil se mu je v duši nemir, ki ga je z nepremagljivo silo gnal z Naninega doma.

"Po svetu, tja k bratu!"

Ta sklep je značil. Ob enem pa je sklenil Janez, da ne pove nikomur, kam je namenjen.

Sestra, svak in Janko bi ga začeli pregovarjati, naj nikar ne hodi na stare dni tako deleč. In kolikor sebe pozna, bi se jim končno

"Stori torej, kakor se Ti zdi", je ponavljal Janez, a v njem je že dozoreval sklep, da pojde.

Vzbudil se mu je v duši nemir, ki ga je z nepremagljivo silo gnal z Naninega doma.

"Po svetu, tja k bratu!"

Ta sklep je značil. Ob enem pa je sklenil Janez, da ne pove nikomur, kam je namenjen.

Sestra, svak in Janko bi ga začeli pregovarjati, naj nikar ne hodi na stare dni tako deleč. In kolikor sebe pozna, bi se jim končno

"Stori torej, kakor se Ti zdi", je ponavljal Janez, a v njem je že dozoreval sklep, da pojde.

Vzbudil se mu je v duši nemir, ki ga je z nepremagljivo silo gnal z Naninega doma.

"Po svetu, tja k bratu!"

Ta sklep je značil. Ob enem pa je sklenil Janez, da ne pove nikomur, kam je namenjen.

Sestra, svak in Janko bi ga začeli pregovarjati, naj nikar ne hodi na stare dni tako deleč. In kolikor sebe pozna, bi se jim končno

vdal, in brat France bi zamenjal vzhival po njem. In kako je težko človeku v tujini, ki umira in ostavlja ženo in otroke tujim ljudem! Kako bi bilo brezsrčno od Janeza, da ne napravi bolnemu bratu poslednjega veselja! Ali ni prav za prav Janez, kriv da je moral France z doma, iskati si novega ognjišča, katerega zidanje mu je izpilo vse zdrave moči ter ga končno položilo na smrtno posteljo?

Da, on pojde, on mora iti, da poravnava vsaj deloma stari dolg, da bo v tolažbo bratu in njegovi rodbini v zadnjih, najtežjih trenutkih!

Njemu — Janezu — je naposled vse jednako, ali preživi zadnje svoje dni tu ali tam, v domačem kraju ali v tujini. Glavna je sedaj, da pride k bratu, potlej se bo vse drugo že kako uredilo in ukrenilo!

Sestra Nana ima moža in domačijo — ta ga bo lahko pogrešala, kakor bi ga brat France ne mogel. Zdelo se je Janezu, da je vso stvar dobro in trezno premislil, in da ni nobenega vzroka, ki bi mu mogel braniti na daljino pot. Saj mu je morda že tako odločno, da mora kakor deseti brat iskati miru in pokoja križem sveta... Sebi ga ni našel, a sedaj se mu ponuja prilika, da bo zatisnil bratu trudne oči, da bo njegovim ljudem z besedo in dejanjem ob strani, ko bodo osameli hrepeli po domačem človeku.

In ali ne bo padla tudi njemu v nepokojno srce kapljica hladila, ko bo videl, da je njegova prisotnost v hladilo in tolažilo drugim ljudem?

V Janezu je hipoma zazvenela zapoved: "Izkazuj dobrote!" Ubogi, na telesu bolni, na duhu potrjeni ljudje hrepene po dobrotah, ki jih dvigajo iz žalosti in obupa...

"Izkazuj dobrote! Troje življenje naj bo okrašeno z dobrotami, ki si jih izkazoval drugim! Izkazuj dobrote!"

Tako je plaval po Janezovi notranji glas, ki mu je v nekem ponosu dvignil dušo.

Tja pojde, da uteši domače ljudi, ki trpe na tujih tleh, potlej — če je odločno tako v sklepu božjem — se vrne z bratovi ljudmi domov, da izkazuje dobrote doma!

Pa saj morda ni tako zlo z bratom, kakor mu je pisal! Človek misli dostikrat huje, nego je res!

A bodisi kakorkoli — tja pojde!...

Med tem časom, ko je Janez toliko razmišljal sam s seboj, je prišel le redkokdaj v Metliko. Bil je malo ne vedno pri svoji sestri. Le Stuparjev Janko ga je tu in tam obiskal.

In tako je prišla jesen; listje je padalo z drevja in se trepetaje spuščalo na rumeno zemljo.

Janez je pospravil v kovčeg

so svoje stvari. Kar je bilo dragoceno, jih je pustil sestri Nani, češ, naj mu jih shrani, dokler se ne vrne.

Sedel je na voz in se odpeljal proti Karlovcu, kjer je obiskal tudi svojega prijatelja Milana Drganca, rekoč mu, da gre malo pogledat po svetu...

(Dalje prihodnjič)

UPOR V JUDENBURGU 1918

(Dalje iz 3. str.)

diru. Osemnajst kilometrov daleč... V vojašnici sem jaz prevzel poveljstvo. Tu je potem bil mir. Tam gori v barakah pa je bil vrhovni poveljnik Tone Hafner. On je velel postaviti straže, zasedel je taborišče; uporniki so poiskali skladišča, vdrlj vanja, začeli pleniti. Po zasedbi Judenburga naj bi se odpravili k pohodu domov na Kranjsko, da bi z drugimi doma izvojevali konec vojne...

Sedemnajst mrtvih

Ampak kdo je hotel voditi protinapad? Kdo je hotel upor zadušiti? Kdo je dal povelje, naj ostali kadrovi razorožijo puntarski maršbataljon? Nedomestne čete so odpovedale pokorščino. Zato pa so proti puntarjem sredi ulice zaregljale strojnice. Po tlaku in prahu so se zavalila telesa. Kakor burja podira snopove, so nekateri obležali, se prekotatili dvakrat, trikrat in onemeli. Nad nje se je sredi nevihte sklanjala smrt. Zmota, usodna zmota! Oddelek strojníc je napačno domneval, da ga hoče maršbataljon napasti, zato je zaregljal s smrtno

OMOTICA?

Ali se čutite, ko zjutraj vstanete, omotičave? Taka omotica je običajno posledica nereda v želodcu. "TUM-AID" bo spravljal vaš želodec v red. Preskrbite si ga lahko v vsaki lekarni, ako pa ga vaš lekarnar nima, tedaj zahtevajte, da ga za vas nemudoma naroči. Ne dajte se preslepiti s kakim drugim nadomestnikom.

THE MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd.

AETNA PHARMACY

7527 Aetna Road

NATIONAL DRUG CO.

6036 St. Clair Ave.

KOMIN JOHN, JR.

6430 St. Clair Ave.

MATYAS DRUG CO.

6728 St. Clair Ave.

JOHN CASS DRUG

797 East 185th St.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5811

pesmijo na svojega namišljenega sovražnika... Veter je dalje plahutal po ulicah, sedemnajst mrtvih je ležalo na tleh. Nespoznavni v burni, temni noči.

Majorski Mobius pa je tisto noč še na begu dokazal, da mu kranjska irhovina ne more biti kos. Njegov odposlanec je hitel v zapuščeni St. Georgen na pošto. V Gradec in na Dunaj in v Leoben je brzela brzokavka:

"Garnizija Judenburg se je uprla. Potrebna je nujna pomoč. Pošljite topništvo!"

Kanone in krvnike!

To je hotel major Mobius, samo to: kanone in krvnike. Enaka je prav gotovo bila želja vseh oficirjev, ki so ubrali pote v beg. A oni, ki so imeli čisto vest, so bili zbrani pri komandantu podpolkovniku Metnitzu. Nikdo jim ni storil žalega, komande ni nihče oblegel. Le kdor je prišel v bližino puntarjev, je moral položiti orožje. Tako je bilo enkrat samkrat zadoščeno pohlepu Janezov po oblasti. Ali noč je minevala, od daleč je ti-

pala zarja novega dne, z jutrom je prišlo iztizenjenje.

Prišla je plahost, ki ji po streljanju in plenitvi skladišč ni mogel dati daha ne beg v hribovje, in je ni mogla prekriti pesem vseh onih puntarjev, ki so proti jutru v gručah, objeti čez ramena, ubrali korake po beli cesti proti koroški deželi, domov na Kranjsko. Domov! Vabila je domovina, vabila je zemlja, domačija, ženka in dete. Sestra ali dekle. In travnik in kosa in plug. Pa že tam doli

pred Neumarktom jih je čakala četa dvajsetih lovecev, ki jih je pregovorila, da se vdajo. Odsli so z njo v graščino Lindschloss pod Neumarktom, kamor so pozneje prišli ponje do zob oboroženi Madžari.

(Dalje prihodnjič)

PRAŠICE NAPRODAJ

Prav poceni imam naprodat prašice od 150 do 500 funtov težke.

Peter Lindic
Route 4 — Chardon, Ohio

Dobili smo night club licence in sedaj imamo odprto vsak dan do 2:30 zjutraj. Postregli bomo vedno z najboljšim pivom, vinom in žganjem in dobrih jedih.

Dobra godba vsak petek in soboto

V sredo, 5. februarja, 1936, se pa vrši otvoritev predelanih prostorov, ter se bo serviralo fino kokošjo večerjo kakor tudi prvovrstno pijačo. Se priporočamo za obilen obisk.

KUNSTEL'S CAFE

6616 ST. CLAIR AVENUE

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti in potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je preživel s sv. zakramenti preminul naš ljubljeni soprog, oče in brat,

JOE UBIC

Pokojni je bil rojen dne 16. februarja, leta 1881 v Žužemberku. Preminul je po dolgi in mučni bolezni dne 9. decembra, in pokopali smo ga dne 13. decembra na Calvary pokopališču, iz hiše žalosti, 14018 Westropp Ave.

Bil je član Samostojnega Podpornega Društva "Žužemberk", kateremu se lepo zahvaljujemo za tako dolgoletno podporo in tako točno izplačitev smrtnine.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic, katere so položili na rakev pokojnega. Naša zahvala naj gre sledečim: družini Frank Ubie, družini John Ubie, Mr. in Mrs. Matt Koren; Mr. in Mrs. George Zagar; Mr. in Mrs. Joe Petelin; Mr. in Mrs. Joseph Longar; Mr. in Mrs. Math Novšak; Mr. in Mrs. Gliha; Mr. Frank Koren; Mr. in Mrs. John Perušek; družini Černelich; Mr. John Zaverl in John Iljančič; Mr. in Mrs. Frank Vesel; Mr. in Mrs. Frank Markič, in American Stove Company.

Iskrena hvala darovalcem za sv. maše, katere se bodo brale za pokojnim. Darovali so sledeči: Mr. in Mrs. Math Koren; Mr. Math Koren, Jr.; Mr. in Mrs. Joe Koren; Mr. Frank Koren, East 41 St.; Mr. in Mrs. George Zagar iz Barberton, Ohio; Mr. Frank Nachtigal; Mr. in Mrs. Joseph Slogar; Mr. in Mrs. John Ponikvar; Mrs. Kati Gliha; Mr. in Mrs. Frank Zaverl; Mr. in Mrs. John Bergles; Mrs. Rose Carič; Mrs. Ana Laurič; Mr. in Mrs. John Marolt; Mr. in Mrs. John Lekan; Mr. in Mrs. Anton Seršen; Miss Stefania Černelič; Mr. Anton Seršen; Mr. in Mrs. Shepec; Mr. in Mrs. Joseph Zgajnar; Mr. in Mrs. Frank Zupic; Mr. in Mrs. John Germ; Mr. in Mrs. Zupančič.

Prav lepa hvala Rev. Virantu za obisk na domu in za cerkevna opravila. Lepa hvala pogrebniku za tako lepo urejen pogreb. Tudi prav lepa hvala vsem onim ki so dali svoje avtomobile za pogreb. Lepa hvala vsem mojim sosedom, ki so mi stali na strani v uri žalosti in tudi vsem onim, ki so prišli ranjkega kropit in tistim, ki so ga spremili na pokopališče. Zahvalo naj prejmejo tudi oni, če se je njih imena pomotoma pozabilo.

Dragi in ljubljeni soprog, skrben oče in brat! Božji previdnosti se je zahotelo, da si nas zapustil in odšel k Onemu, ki ti je dal in vzel tvoje trudapolno življenje. Torej kličemo Ti še enkrat v slovo: "Počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja!"

Zalujoči ostali:

FRANCES, roj. Znidaršič, soproga;

Frank, John, Stanley, sinovi; Josephine, hči; John, brat. V starem kraju pa zapuščena sestra Ivano Hren v Ljubljani.